

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 25. oktober 2018
Kontor: Straffulbyrdelse
Sagsbeh: Camilla Marta Giordano
Sagsnr.: 2018-0030-1616
Dok.: 879068

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 3 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 3. oktober 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Anders Aagaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 3 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om ministeren mener, det er rimeligt, at en person, der er idømt en fængselsstraf på 2 år og 10 måneder for grov vold mod sin kæreste og samtidig har fået tilhold over for offeret, allerede efter et års afsoning får mulighed for hver 3. uge at tage på uledsaget udgang i weekenden, med den konsekvens at offeret og hendes børn bliver nødt til at gå under jorden for ikke at risikere at møde gerningsmanden?”

Svar:

1. Det er min klare opfattelse, at indsatte kun skal have lov til at komme på udgang, hvis det er forsvarligt, ligesom det skal have mærkbare konsekvenser, hvis de begår ny kriminalitet eller stikker af under udgang.

Jeg er ikke bekendt med den konkrete sag, der er henvist til i spørgsmålet, men jeg kan generelt oplyse, at det er kriminalforsorgen, som på baggrund af en konkret vurdering i den enkelte sag beslutter, om – og i givet fald på hvilke vilkår – der skal gives udgangstilladelse.

2. Justitsministeriet har i øvrigt til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen om reglerne om udgang, som jeg kan henholde mig til:

”1. Direktoratet for Kriminalforsorgen kan oplyse, at reglerne om udgang til indsatte navnlig findes i straffuldbyrdslovens §§ 46-50, i bekendtgørelse om udgang til indsatte, der udstår fængselsstraf eller forvaring i kriminalforsorgens institutioner (udgangsbekendtgørelsen) og i cirkulære om behandling m.v. af sager om udgang til indsatte, der udstår fængselsstraf eller forvaring i kriminalforsorgens institutioner.

Det fremgår af reglerne, at en indsat kan få tilladelse til udgang, når udgangsformålet er rimeligt begrundet i uddannelsesmæssige, arbejdsmæssige, behandlingsmæssige, familiemæssige eller andre personlige hensyn. Tilladelse til udgang forudsætter, at der ikke er bestemte grunde til at antage, at den indsatte vil misbruge udgangstilladelsen, og at hensynet til retshåndhævelsen ikke taler imod udgangstilladelsen.

2. Når en indsat får udgang, er der nogle vilkår, der altid skal fastsættes. De vigtigste er, at den indsatte ikke må begå ny kriminalitet under udgangen eller udeblive efter udgangen.

Derudover kan der fastsættes særlige vilkår for udgangen for at tilgodese hensynet til retshåndhævelsen og/eller nedsætte risikoen for misbrug. Der kan således bl.a. fastsættes vilkår om, at den indsatte ikke opsøger eller kontakter forurettede for kriminaliteten.

3. Der findes forskellige former for udgang. Den mest almindelige form for udgang er udgang med henblik på at besøge bestemte nærtstående personer.

Vurderingen af, om der er bestemte grunde til at antage, at den indsatte vil misbruge udgangstilladelsen, baseres på den indsatstes aktuelle forhold og forhold under eventuel tidligere afsoning.

Ved vurderingen skal det bl.a. tillægges særlig vægt, hvis den indsatte er dømt for farlig kriminalitet og ikke har været løsladt i tiden mellem dom og strafudståelse, er undvejet under strafudståelsen eller har forsøgt herpå, har begået strafbart forhold under strafudståelsen eller har begået hyppig kriminalitet.

Særligt for så vidt angår hensynet til retshåndhævelsen kan som eksempel herpå nævnes tilfælde, hvor en indsat, der er dømt for alvorlig kriminalitet, ønsker udgangstilladelse til en optræden, hvorved den pågældende i særlig grad kommer i offentlighedens søgelys, eller til bestemte steder, hvor hensynet til at beskytte den forurettede ved lovovertrædelsen klart tilsiger, at den indsatte ikke bør kunne komme på det pågældende tidspunkt. Hensynet til retshåndhævelsen kan endvidere isoleret set tale imod, at indsatte, der er idømt længere straf for alvorlig kriminalitet, får tilladelse til udgang, før en vis del af straffen er udstået. Afslag på udgang vil kunne komme på tale i de tilfælde, hvor hensynet til retshåndhævelsen ikke kan tilgodeses ved anvendelse af særvilkår, f.eks. vilkår om ikke at opsøge eller kontakte forurettede og/eller gerningsstedet, eller andre særvilkår, som findes hensigtsmæssige.

4. Spørgsmålet om, hvornår en indsat kan få tilladelse til første udgang til at besøge nærtstående personer, afhænger bl.a. af straffens længde, om straffen afsones i åbent eller lukket fængsel, og om den indsatte har været på fri fod mellem dommen og afsoningen.

Helt generelt kan det oplyses, at en indsat i en åben institution som udgangspunkt kan få første udgang efter 30 dage i institutionen, men hvis den indsatte afsoner en dom på 2 år og 6 måneders fængsel eller derover og har den pågældende ikke været på fri fod mellem domfældelsen og indsættelsen i institutionen, kan udgang dog som udgangspunkt først gives, når en sjettedel af straffetiden er udstået.

For indsatte i lukkede institutioner kan det helt generelt oplyses, at en indsat, der afsoner en dom på mindre end 5 års fængsel, som udgangspunkt kan få første udgang, når en fjerdedel af straffetiden er udstået.

5. Den politidirektør, som har behandlet straffesagen, skal i visse tilfælde høres, inden en indsat får tilladelse til udgang. Det gælder bl.a., hvis den indsatte i den seneste sag eller tidligere er dømt for farlig kriminalitet, herunder forsætlig brandstiftelse eller anden almenfarlig forbrydelse, grovere volds- eller seksualforbrydelse, berigelsesforbrydelse forbundet med vold eller trussel om vold eller i øvrigt lovovertrædelser af særlig grov eller professionel karakter, og ikke har været løsladt i tiden mellem dom og strafudståelse.

Udtaler politidirektøren sig imod udgang, men kriminalforsorsømsrådet mener, at den indsatte alligevel bør have udgangstilladelse, er det Direktoratet for Kriminalforsorgen, der træffer afgørelse. Afgørelsen træffes efter en konkret og individuel vurdering af alle oplysningerne i den enkelte sag. Ud over politiets udtalelse indgår bl.a., hvilken kriminalitet den indsatte er dømt for, hvem den indsatte skal have udgang for at besøge, om den indsatte afsoner i åbent eller lukket fængsel, udgangsadressens beliggenhed i forhold til gerningsstedet, samt hvor langt den indsatte er i sin afsoning.

Efter praksis vil direktoratet typisk træffe afgørelse om, at den indsatte skal starte udgang forsigtigt op, hvis direktoratet tillader udgang, selvom politiet har anført grunde imod dette. Det betyder, at den indsatte ikke vil få regelmæssig weekendudgang hver 3. uge til at begynde med, men at den indsatte vil skulle begynde med f.eks. månedlig ledsaget udgang efterfulgt af månedlig uledsaget udgang uden overnatning og derefter med kun en overnatning, før den indsatte kan overgå til regelmæssig weekendudgang hver 3. uge.

6. Endelig kan det oplyses, at den forurettede i visse tilfælde har mulighed for at blive underrettet om gerningsmandens udgang. I sager, hvori der er afsagt dom om ubetinget fængselsstraf for en grovere overtrædelse af straffeloven, hvor vold, trusler eller anden personfarlig kriminalitet indgår, eller en seksualforbrydelse, kan forurettede efter anmodning underrettes om bl.a. den dømtes første uledsagede udgang.”